

Handläggare
Erik Wiklund
Telefon: 08-50833934

Till
Utbildningsnämnden
2016-04-14

Yttrande angående förslag till detaljplan för Archimedes 1 och del av Mariehäll 1:10 med mera i stadsdelarna Mariehäll och Ulvsunda industriområde (Sdp 2014-17690)

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar utlåtandet till Stadsbyggnadsnämnden som yttrande över förslag till detaljplan för Archimedes 1 och del av Mariehäll 1:10 med mera i stadsdelarna Mariehäll och Ulvsunda industriområde.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Tony Mufic
Utbildningsdirektör

Malin Eriksson
Avdelningschef

Sammanfattning

Skollokalssituationen i Mariehäll/Annedal är ansträngd och mer kapacitet behöver tillföras området omgäende. Områdets enda grundskola, Mariehällsskolan, kan på sikt inte inrymma det prognostiserade tillskottet av elever och området behöver minst en skola till i Mariehällskolans storlek.

Detta baseras på de cirka 3 100 lägenheter som redan är färdigställda och de närmare 2 400 lägenheter som bedöms som inflyttningsklara fram till 2024. Totalt ger det cirka 5 500 inflyttade lägenheter i området år 2024.

Med rubricerat förslag till detaljplan tillkommer ytterligare cirka 1 000 lägenheter där merparten inte ingått i utbildningsförvaltningens tidigare behovsanalyser. Detta skapar således ett ännu större underskott på skolplatser.

Utbildningsförvaltningen fanns inte med på den ursprungliga sändlistan för inbjudan till samråd. Förvaltningen har fått ta del av samrådshandlingar först efter att ha uppmärksammat om detta.

Konsekvensbeskrivning för skolbehovet till följd av detaljplanen saknas i samrådshandlingarna.

Om detaljplanen antas finns risk att staden inte kan säkerställa det lagstadgade kravet att kunna erbjuda områdets barn en skola nära hemmet. Förvaltningen avråder därmed från genomförande av detaljplanen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning.

Bakgrund/Ärendet

Samråd pågår under perioden 2016-03-01 till 2016-04-19 kring en detaljplan som, om planen antas, kan betyda ett tillskott av cirka 1 000 lägenheter i området Mariehäll/Annedal.

Utbildningsförvaltningen fanns inte med på den ursprungliga sändlistan för inbjudan till samråd (se bilaga 1). Förvaltningen har fått ta del av samrådshandlingarna först efter att förvaltningen uppmärksammat stadsbyggnadskontoret om detta. På grund av planens påverkan på skolbehovet behöver förvaltningen yttra sig.

I Underlag för budget 2017 med inriktning 2018 och 2019 föreslås att utbildningsnämnden ska besluta om yttranden över remisser i planeringsprocessen för lokaler när förvaltningen avråder från genomförande eller vid andra frågor av principiell vikt.

Förslaget till detaljplan:

Förslaget innebär en väsentlig ökning av lägenheter i ett område där det redan har byggts mycket, och planeras för ytterligare byggnation utöver detta förslag.

Enligt tidplan bedöms detaljplanen antas av stadsbyggnadsnämnden första kvartalet 2017 och genomförandetiden är satt till 5 år efter att detaljplanen vunnit laga kraft.

Detaljplanen innefattar byggnation av cirka 1 000 lägenheter, varav cirka 800 klassas som smålägenheter på cirka 35m².

Av de lägenheter som ingår i detaljplanen så är 150 lägenheter inrapporterade till stadens befolkningsprognos 2015, som avser perioden 2015-2024. Dessa ligger på fastigheten Mariehäll 1:10 och bedöms inflyttningsklara 2019-2020.

Totalt finns 2 397 lägenheter inrapporterade som inflyttningsklara fram till 2024 i befolkningsprognosen (se bilaga 4) inom basområdena¹ Mariehäll och Ulvsunda industriområde. 1 797 av dessa ligger inom basområdet Mariehäll, inom vilket denna detaljplan inryms.

Idag finns cirka 3 100 lägenheter färdigställda inom området.

Detta ger totalt cirka 5 500 inflyttade lägenheter i området år 2024.

Med detta förslag till detaljplan skulle antalet lägenheter bli närmare 6 500 borträknat de 150 lägenheter i detaljplanen som ingår i prognoserna.

Nuvarande kapacitet i området:

Den enda grundskolekapacitet som finns inom en radie på 2 km från detaljplaneområdet är i dagsläget Mariehällsskolan. Skolan har vid full tillgång till lokalerna en bedömd kapacitet på 630 elever, vilket motsvarar en skola om 3-paralleller F-6.

Skolan öppnade höstterminen 2014 och har redan till höstterminen 2016 en kapacitetsbrist som kommer att hanteras med tillfälliga lokaler. Trots att skolan återfår två hemvister (år 2017 och 2020), som idag hyrs av Bromma stadsdelsförvaltning till förskola, så kommer ett betydande underskott att råda som i närtid behöver hanteras genom tillfälliga etableringar. På några års sikt är det svårt att lösa områdets behov med den kapacitet som finns att tillgå på Mariehällsskolan, oavsett om man lyckas tillskapa tillfälliga lösningar inom skolans fastighet.

Nuvarande behov av skolplatser i området:

Behovet enligt stadens prognoser i Mariehäll/Annedal (exklusive nybyggnationen i Solvallastaden) visar på ett stort underskott redan i närtid. På några få års sikt råder ett underskott som motsvarar en helt ny Mariehällsskola i kapacitet. Det ska också tilläggas att området helt saknar kapacitet för högstadiееlever i dagsläget.

Behovet av högstadieskapacitet kan de närmaste åren hanteras med hjälp av närliggande skolor, men i takt med att de yngre barnen växer upp så uppstår en kapacitetsbrist även här.

Mariehällsskolan växer underifrån och har redan idag passerat det ur kapacitetssynpunkt optimala intaget om 3-paralleller. Från höstterminen 2015 har skolan 5-paralleller i förskoleklass. Från 2018 visar prognosen på ett behov om ett 7-parallelligt intag (se bilaga 4).

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utbildningsförvaltningen ska härnäst finnas med på sändlistan för samråd där skolbehovet på något sätt kan tänkas påverkas. Förvaltningen fanns inte med som ursprunglig remissinstans för denna detaljplan, utan fick ta del av samrådshandlingar först efter att förvaltningen uppmärksammat stadsbyggnadskontoret om detta.

En viktig del i behovsbedömningen av skolplatser är de inflyttningsklara bostäder som årligen rapporteras in till stadens befolkningsprognos. I detta fall finns få av de bostäder som planeras i denna detaljplan inrapporterade fram till år 2024. Följden blir att dessa närmare 1 000 lägenheter inte ingår i någon behovsbedömning. Detta leder till att underskottet på skolplatser bedöms öka ytterligare med ett färdigställande av dessa bostäder.

Trots att cirka 800 av lägenheterna i detaljplanen benämns som ”små lägenheter om cirka 35m²” så bedöms dessa generera ett visst skolbehov på grund av den stora volymen. Dessutom är nästan 200 lägenheter inte definierade som ”små”, vilket är en ansevärd volym även om det i förhållande till helheten framstår som en liten andel. Att byggnationen kommer att generera en ökning av antalet barn bekräftas dessutom i bifogade samrådshandlingar där det framgår att detaljplanen kommer att behöva innehålla förskola.

Det framgår i samrådshandlingarna att det råder brist på förskoleplatser i området. Skolbehovet för barn äldre än förskoleålder framgår dock inte. Skolbehovet hanteras genom att hänvisa till att det finns en ny skola i området (Mariehällsskolan). En konsekvensanalys av skolbehovet behövs i en sådan, till lägenhetsantal, omfattande detaljplan. Detta framgår inte i samrådshandlingarna.

Enligt bedömd tidplan för detaljplanen så antas denna första kvartalet 2017 och genomförandetiden är satt till 5 år efter att

detaljplanen vunnit laga kraft. Det får därmed anses som en hög osäkerhetsfaktor att inte fler lägenheter är inrapporterade som inflyttningsklara fram till 2024.

Att i detaljplanen infoga en av de sista grönytorna i området som staden råder över till bostäder och parkmark (del av Mariehäll 1:10) kommer att försvåra eventuella möjligheter att etablera skolverksamhet på intilliggande fastigheter. Denna yta skulle istället kunna nyttjas som skolgård för en eventuell framtida skolverksamhet i området.

Sammanfattningsvis vill förvaltningen betona att färdigställandet av detta projekt, eller för den delen övriga bostadsprojekt i området, utan att först tillföra ytterligare skolkapacitet kommer att betydligt försvåra för staden att kunna erbjuda en skola nära hemmet, vilket är ett lagstadgat krav. Att anta rubricerad detaljplan får därmed anses särskilt försvåra förvaltningens uppdrag. Förvaltningen avråder från genomförande av detaljplanen och föreslår åt nämnden att lämna detta tjänsteutlåtande som samrådsyttrande.

Bilagor

1. Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för Archimedes 1 och del av Mariehäll 1:10 m.m i stadsdelarna Mariehäll och Ulvsunda industriområde (Sdp 2014-17690).
2. Planbeskrivning
3. Plankarta
4. Elevantalsprognos 2015 för Mariehällsskolan samt antagande om inflyttningsklara bostäder enligt inrapportering till befolkningsprognos 2015